זון אויפגאנג — 6.37.
זון אונטערגאנג — 6.36.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאָג

אידישע וואַרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
קלאר און מילדער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 55. Winnipeg, Tues. March 18, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

דינסטאג יח׳ אדר, תר״ץ.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
26 1930
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

א צאָל אידישע לאנד קאָלעקטיוון וועלן זיך באלד אויפלייזן

אידישע קאָמוניסטן ווערן שארף קריטיקירט פאר באנוצן זיך מיט גוואלדזאמע מיטלען צו קאָלעקטיוויזירן אידישע קאָלאָניעס — באאמטע פארלירן שטעלעס פאר אומגעזעצלאכע קאָנפיסקאציעס — שארן פאראורזאכט פון געצוואונגענער קאָלעקטיוויזאציע אין זייער גרויס, ווערט באריכטעט

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

מאָסקווע, מארט 18 (איטא). — א דאנק דעם באפעל פון סטאלינען און פון דער קאָמוניסטישער פארטיי מען זאָל מאכן א סוף צו דער גוואלדזאמער קאָלעקטיוויזאציע, האבן סאָוועטישע באאמטע אויצט געקראָגן א פרייע האנט צו באשרייבן וועלכע מיטלען זיינען אָנגענומען געווארן צו קאָלעקטיוויזירן די אידישע קאָלאָניעס, און צו ריידן פריי וועגן דעם, אויב די אידישע קאָלעקטיוון וועלן זיך צעפאלן.

"ספּעציעלע פארזיכטיקייט האט געדארפט אָנגענומען ווערן, ווען מען האט קאָלעקטיוויזירט די אידישע קאָלאָניעס אין קרים", — האט ט. מאכלאָק, אינספּעקטאר פון׳ם לאנד קאָמיסאריאט, דער קלערט דאָ היינט צוריקקערנדיק זיך אין די געגנטן פון יעווּפאטאָריע און דזשאנקאי, — "עס איז ניט געווען קיין שום אורזאך, פארוואס מען זאָל אוועקנעמען פון די אידישע קאָלאָניסטן אלץ וואס זיי האבן געהאט, ביז דער לעצטער בחמה און ביז דער לעצטער הון".

"די לאָקאלע מאכט האט געמאָנט פאר שטיין", — האט ער ווייטער געזאָגט, — "אז די קאָלעקטיוויזאציע דארף דורכגעפיהרט ווערן אויף א פרייוויליגן אופן, באזונדערס אין קרים. זיי האבן אבער געהאט דעלט פונקט פארקערט".

אינ׳ם דזשאנקאי געגנט, דערציילט מאכלאָק, האט דער לאָקאלער קריין סאָוועט פארראוון פאראלונגען פון די אידישע קאָלאָניסטן. מען האט פארשלאָסן די טירן אין מען האט דערקלערט, אז יעדער אידישער קאָלאָניסט וואס איז דאָ מוז אריין אין קאָלעקטיוו, ווען אז סך האבן פראטעסטירט, האט מען זיי געסטראָשעט מיט פראָצעסן, אזוי אז יעדער איר נער האט געמוסט ניט ווידערזיך געבן זיך, און אָפּגעבן אלץ וואס ער האט פארמאָגט צום קאָלעקטיוו.

"אָט אזוי האט מען עס דאָרט דערגרייכט דעם ״גלענצנדן רעזולטאט״ צו קאָלעקטיוויזירן גאנצע 92 פראָצענט פון אלע אידישע קאָלאָניסטן".

מאכלאָק גיט צו, אז די שולדיקע באאמטע זיינען באזייטיקט געווארן, און די אידישע קאָלאָניסטן קריגן איצט צוריק זייערע בחמות און עעפּות. "אָבער דער שאדן וואס איז פאראורזאכט געווארן פון דער געצוואונגענער קאָלעקטיוויזאציע אין די אידישע קאָלאָניעס איז אזוי גרויס, אז עס וועט נעמען א סך צייט און ענערגיע צו מאכן די לאגע צוריק נאָרמאל", זאָגט ער.

ענלאכע באריכטן קומען אויף אָן פון קריוואָי־ראָגער ראיאָן און פון זאפאָראָזשיע, דורכ׳ן שליח פון׳ם לאנד קאָמיסאריאט סווערדלאָוו. דער לעצטער גיט צו, אז א סך קאָלעקטיוויזירטע אידישע קאָלאָניסטן וועלן איצט ארויס פון די קאָלעקטיוון, ווייל מען האט זיי אהין ארייגעטריבן מיט. גוואלד.

דער ווייס־רוסישער פארטרעטער פון׳ם לאנד קאָמיסאריאט, אבראמאָוו, טעלעגראפירט צום קאָמיסאריאט, אז ווען מען האט קאָלעקטיוויזירט די אירן פון המאָל און אנדערע געגנטן אין ווייס־רוסלאנד, האט מען צוגענומען די בחמות אפילו פון די, וואס האבן זיך קאטעגאָרישׁ אָפּגעזאָגט פון אריינטרעטן אין די קאָלעקטיוון. ביי א סך קאָלאָניסטן האט מען קאָנפיסקירט אלץ וואס זיי האבן פארמאָגט, איינשליסלעך אפילו די קישעלאך און די וועש, אונטער׳ן אויסרייד, אז זיי זיינען ״קולאָקעס״. כאטש עס זיינען ניט געווען קיין שום אורזאכן צו באצייכענען זיי וועגן עס איז ווי ״קולאָקעס״.

אבראמאָוויטש גיט צו, אז מיטלען וועגן רעגן איצט אָנגענומען גוט צו מאכן די באגאנענע פעלערן.

שטארבט פון הונגער, אי־בערלאָזנדיק 40 טויזנט דאָלאר

אטאוואָ, איל., מארט 18. — פערציק טויזנט דאָלאר אין באנקנאָטן איז דאָ געפונען געווארן אין הייזקע פון פרענק כאיער, א 75־יאָריקער זקן, וועלכער איז געשטארבן אין איינזאמער פון הונגער אין נויט.

20 טויזנט דאָלאר האט מען געפונען אונטער׳ן דיל, און נאָך 20 טויזנט דאָלאר — אין א שופלאד. א טייל פון דעם געלט איז געווען צעגריזשעט פון מייז.

לייקנט באריכטן וועגן עקסצעסן אין רומעניע

וואשינגטאָן, מארט 18 (איטא). — א קייבלגראם פון בוקארעסט צו דער היינער רומענישער לעגאציע דערקלערט, אז די אנולמדיקע באריכטן וועגן די אנטיסעמיטישע עקסצעסן אין קלוזש און אין יאסי זיינען געווען פון א נאנץ אנדער כאראקטער, ווי די באריכטן אין דער אמעריקאנער פרעסע האבן געלויטעט.

—(:.:)—

אוניווערסיטעטן מוזן ווערן פריי פון פאָליטיק, דערקלערט רו־מענישער בילדונגס־מיניסטער

ווין, מארט 17 (איטא). — "איך וועל ניט רוען ביז די אוניווערסיטעטן וועלן ווערן פריי פון פאָליטיק, אפילו אויב די טורמעס וועלן מוזן איבערגעפילט ווערן מיט סטודענטן".

די דאָזיקע דערקלערונג פון׳ם רומענישן בילדונגס־מיניסטער, קאָסטאָעסקו, איז דאָ איצט פארעפנטלאכט געווארן דורך דער רומענישער נייעס־אגענטור "ראדאָר". די ראדאָר גיט איבער, אז קאָסטאָעסקו, וואס האט אלץ יאָ געזאָגט די לעצטע עקסצעסן פון די יאסער סטודענטן, איז זייער שטארק אויפגעגעבראכט פון זייער האנדלונג און איז אנטשלאָסן זיי צו באקעמפן ביז צום סוף.

ניעדערלשאפטלאכער קאָלענדאר

דינסטאָג, מארט 18

אלגעם. פארזאם. און שוועסטער אוונט פון ליידים אקז. פון אינד. בני אברהם 3.80 אוו., אין שול, מענגנס און פאוערס.

פורים שמחה אין הויז פון רבי הורוויץ, 492 פלאָרא עווי., 7 אוונט.

אלגעם. פארזאם. פון יונגע פרויען סיסטערהוד, 8 אוונט, אין י. מ. ה. א. זאל.

פארזאם. פון פוע״צ פרויען קלוב, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסטיטוט.

שטודיע קרייז פון לינקע פוע״צ און יונגט, 9 אוונט אין פרץ־אינסטיטוט.

מיטוואָך, מארט 19

לייען־קרייז פון מוטער פארעין פון פרץ־שול, ביי מרס. זלאָטין, 389 אלפרעד עווי., 2.30 נ. מ.

באוועגלאכע בילדער "ווי צו לעבן לאנג און גזונטן" מיט דערקלערונגען פון ד״ר. ווינקטאר ביי מוטער־פארעין פון פרץ שול, 8.30 אוונט.

״דזשענעראל שאוער״ פאר׳ן באזאר אין מאונט כרמל קליניק, 2 ביז 11 נ. מ.

לעקציע פון ה. פענער ווענן פארזיצער קאמוגע, 8.30 אוונט, אין פרייהייט טעמפעל. אויפזיכט י. ק. ל.

פארזאם. פון בנות־שלום, 8.30 אוונט אין שטייאנס האל.

פארזאם. פון מאקאריווער ליידים סאס., 8.30 אוו., אין עטרת־ישראל שול.

פארזאמלונג פון צוויי 2 איד. קולט. געז., 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסטיטוט.

זונטאָג, מארט 23

״דילעטאנטן אוונט״ און טאנץ 8.15, אין פרץ זאל אויפן. עסטרייך־פויל. פארב.

אלגעם. פארזאם. און וואלן ביי אינד. בני־אברהם פרי לאָאן, 12 בייטאג, אין פרייהייט־טעמפל.

״א גרוס פון פוילן״ ביי קבלת פנים פאר ציש״א דעלעגאט נ. בוקסבוים, 2.30 בייטאג, אין פרץ־זאל.

פרייטאָג, מארט 27

ר. אבראמאָוויטש 8.30 אוונט, אין פרץ זאל וועגן דער לאגע אין רוסלאנד.

רעגירונג ניט אויסמיידנדיקן ענט־פער אויף אנפראגע וועגן באריכט פון א״י קאמיסיע

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

לאנדאן, מארט 18 (איטא). — וו. לוי, פארטרעטער פון׳ם קאָלאָניאל אפיס, האט אויף געכטיקער זיצונג אין פארלאמענט אין ענטפער אויף אן אנפראגע געזאגט, אז די רעגירונג נעמט אין אָנבאטראכט דעם אנקוט פון די רעליגיעזע יום־טובים אין ארץ־ישראל. וואס אין שייך דעם באריכט פון דער פאלעסטינער קאָמיסיע, וועט ער פארעפנטלאכט ווערן ביי דער ערשטער באקוועמלאכסטער געלעגנהייט, און וועט ניט אָפּגעלייגט ווערן ביז׳ן דיי רעגירונג וועט אריינגעגן וועלכע ס׳איז דערקלערונג וואס זי זאָל ווען מאכן. אזא דערקלערונג פון דער רעגירונג וועט קומען נאָכ׳ן באריכט, אבער ניט בלייבטיטיק מיט׳ן באריכט.

מר. לוי האט ניט געקאנט ענטפערן אויף אן אנפראגע פון פענער־בראקוויי, ארבעטער, און בערזשאר ה. ל. נייטען, לי־בעראל, וועגן וועט דעם פארלאמענט געבן ווערן א געלעגנהייט צו דיסקוטירן די פראגע אין אויב די קאָמיסיע וועט איינשליסן אין באריכט די געהיימע באוויזן וואס זי האט געקראָגן.

וואַרדלאָ מילנע, קאָנסערוואטיוו, האט געפרעגט פרעמיער מאקדאָנאלד, אויב דער פרעמיער האט בדעה, אויסער די באשלוסן וואס דער באריכט פון דער קאָמיסיע קאָן פארורזאכן, באשטימען א קעניגלאכע קאָמיסיע צו באטראכטן די ווייטערדיקע אלגעמיינע רעגירונגס פאליטיק סיי בנוגע דעם מאנדאט און סיי בנוגע דער באלפור דעקלאראציע. פרעמיער מאק־דאנאלד האט געענטפערט, אז איידער די רעגירונג האט צייט געהאט צו שטודירן דעם באריכט, איז ער ניט אין א לאגע צו

פארהאנדלונגען צווישן קאָנגרעס און דזשואיש קאָמיטע גייען אָן

ניו־יארק, מארט 18 (איטא).— אן אפּמאך איז דערגרייכט געווארן וועגן דעם ווי די פארהאנדלונגען זאָלן אָנגעפירט ווערן צווישן דעם אמעריקאנער אידישן קאָנגרעס און דער אמעריקאנער קאָמיטע פאר געמיינשאפטלאכער ארבעט. דער אפּמאך איז גוטגעהייסן געווארן פון דער אדמיניסטראטיווער קאָמיסיע פון׳ם קאָנגרעס.

555 אידן איינגעוואנדערט אין ארץ־ישראל אין יאנוואר

ירושלים, מארט 18 (איטא). — פאר׳ן חודש יאנוואר האבן קיין ארץ־ישראל איינגעוואנדערט 555 אידן, 105 קריסטן און 15 מוסולמאנער. אויסגעוואנדערט זאָל לאנד האבן 167 אידן, 29 קריסטן און 33 מוסולמאנער.

—(:.:)—

קליניק באזאר ווערט אָפּגעלייגט

צוליב די באזארן פון תלמוד־תורה און פון כנסת־ישראל סיסטערהוד וואס ווערן קירצלאך דורכגעפירט, האט די מאונט כרמל קליניק באשלאָסן אָפּצולייגן איר באזאר ביז נאָך פסח, די לענגיע צייט וועט שפּעטער אנאנסירט ווערן.

די פארוואלטונג פון קליניק בעט אונז צו אפרייכטן א פעלער אינ׳ם באריכט וועגן די פיר פרויען וואס האבן געמאכט א ביישטייערונג פאר׳ן קליניק (אין ד. א. וו. לעצטן פרייטאג); זיי האבן בייגעטראגן $250, ניט $150, ווי עס איז עפּ״ר־טעות געווען באריכטעט.

—(:.:)—

פארשלאג פון נאציאָנ. סאָציא״ליסטן צו באשטראָפן דייטשן וואס האבן חתונה מיט אידן און נעגערס דורכגעפאלן

בערלין, מארט 17 (איטא). — א פאר־שלאג צו׳ באשטראָפן מיט טורמע אלע דייטשן וואס "פארערגערן" דאס דייטשע פאלק דורכדעם וואס זיי האבן חתונה מיט אידן און נעגערס, איז נעכטן אריינגעבראכט געווארן אין דייטשן רייכסטאג דורך די אנטיסעמיטישע נאציאָנאל־סאָציאליסטן, בעת עס איז אויפגענומען גע־ווארן דער ביל "צו באשיצן די דעפּובליק"

דער פארשלאג איז דורכגעפאלן מיט א גרויסער מערהייט. עטלאכע דעפּוטאטן פון דער דייטש־נאציאָנאלער פארטיי האָ־בען געשטימט מיט די נאציאָנאל־סאָציאליסטן.

ווייניפעג אסיגנירט 30 טויזנט דאָלאר פאר אויספאָרשונג פון דירעקטן מאר־שרוט צום האדסאן ים

ווייניפעג מוז האבן א דירעקטן צוטריט צום נייעם פארט אויס׳ן האדסאן ים, איז געווען די איינשטימיקע מיינונג פון אלע אלדערמען אויף דער נעכטיקער זיצונג פון דעם סיטי קאונסיל. די סומע פון 30 טויזנט דאָלאר איז דערפאר אסיגנירט גע־ווארן פון דער שטאט, א בייטראג צו דער פראָווינציעלער רעגירונג, פאר דער אויס־פאָרשונג פון׳ם מארשרוט פאר א דירעק־טער אייזנבאן ליניע פון ווייניפעג קיין טשערטשיל, וואס זאָל גיין צו מזרח פון לייק ווייניפעג.

די פראָיעקטירטע ליניע וואָלט גע־הארפט גיין דורך לאָק דו באָנעט אדער פיין פאלס, און צו מזרח פון לייק ווייניפעג ביז קעטל רעפּידס.

די ליניע, וואס די שטאט וויל, איז אן ערך די זעלבע, פאר וועלכער א קאָרפּאָ־ראציע מיט׳ן נאָמען "עמערסאָן־טשור־טשיל איינזנאָן" האט לעצטן יאָר ארויס־גענומען א פּראָווינציעלן טשארטער. די דאָזיקע ליניע דארף קאָסטן אן ערך פון 40 מיליאָן דאָלאר.

ענגלישע קירכן פירן דורך תפילות פאר פארפאָלגטע קירכן אין רוסלאנד

איין סאָציאליסטישער גלח פירט אבער דורך תפילות פאר דער סאָוועט־רעגירונג

לאנדאָן, מארט 17. — איבער׳ן נאנצן לאנד זיינען נעכטן אין קירכן דורכגע־פירט געווארן תפילות פאר די רעליגיעזע פארפאָלגטע אין סאָוועט רוסלאנד, און גלחים האבן געהאלטן דרשות, פּראָטעס־טירנדיק קעגן די רעליגיעזע רדיפות אין סאָוועטן־לאנד.

א סענסאציע האט געמאכט רעוו. קאָ־נארד נאעל, באוואוסטער גייסטלאכער פון דער קירך פון ענגלאנד אין טאקסטער, עסעקס, וועלכער איז באקאנט פאר א באציאליסט. אנשטאט צו פארראמען די סאָוועט רעגירונג, האט ער גערופן דעם עולם אין דער געפאקטער קירך צו בענשן די ארבעט פון דער סאָוועט רעגירונג "און איר אנשטרייננונג אויפצובויען א קע־ניגרייך וואו די ארימע זאָלן דערהויבן ווערן און די עקספּלואטאטאָרן זאָלן גע־האלטן ווערן נידעריק", און "פאר אויס־רייניקן די ארטאדאָקסישע קירך פון אבערגלויבן און קאָרופּציע".

רעוו. נאעל האט קאטעגאָריש געלייקנט אז רעליגיע ווערט פארפאָלגט אין רוס־לאנד, און האט דערקלערט, אז די פּראָ־פאנאדע ווערט אָנגעפירט מיט׳ן צוועק אויפצוהעצן א מלחמה מיט דער סאָוועט רעגירונג.

דער גלח האט אָנגעבאטן זיינע צוהער־ער צו ענטפערן אויף פראגעס וואס־מען וועט אים שטעלן. דער עולם איז אבער זיך שטיל צעגאנגען, ניט שטעלנדיק קיין פראגעס.

ווייניפעג אסיגנירט 30 טויזנט דאָלאר פאר אויספאָרשונג פון דירעקטן מאר־שרוט צום האדסאן ים

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ווייניפעג, מארט 18 (איטא). — "אויף וועל־כן רוען ביז די אוניווערסיטעטן וועלן ווערן פריי פון פאָליטיק, אפילו אויב די טורמעס וועלן מוזן איבערגעפילט ווערן מיט סטודענטן".

די דאָזיקע דערקלערונג פון׳ם רומענישן בילדונגס־מיניסטער, קאָסטאָעסקו, איז דאָ איצט פארעפנטלאכט געווארן דורך דער רומענישער נייעס־אגענטור "ראדאָר". די ראדאָר גיט איבער, אז קאָסטאָעסקו, וואס האט אלץ יאָ געזאָגט די לעצטע עקס־צעסן פון די יאסער סטודענטן, איז זייער שטארק אויפגעגעבראכט פון זייער האנדלונג און איז אנטשלאָסן זיי צו באקעמפן ביז צום סוף.

ליגע פון "גאָטלאָזע" פאָדערט פארבאָט אויף מצה פארקויף אין רוסלאנד

מאָסקווע, מארט 17 (איטא). — די ליגע פון "גאָטלאָזע" האט אָנגענומען א באשלוס צו פאָדערן, אז דער פארקויף פון מצות און פאסכא־אייער זאָל פארבאָטן ווערן. די ליגע אָרגאנייזירט איצט הונדערטער קעס־מיטעען אריינשיקן זיי אויף דער פּראָווינץ דארט אנצופירן דעם אנטי־פסח קאמפּיין.

זאגט אז אָפּטיילונג פון באָרקלעס באנק וועט זיך עפענען אין ווייניפעג

צוריקקערנדיק זיך אין ווייניפעג נאָכ־דעם ווי ער האט פארבראכט אייניקע וואָ־כען אין מזרח קאנאדע, האט מעיאר וועב נעכטן דערקלערט אז אין ווייניפעג וועט דערעפנט ווערן א "ברענטש" פון "באר־קלעס בענק אָף ענגלאנד", אן אינטער־נאציאָנאל באוואוסטע פינאנץ פירמע.

די דאָזיקע באנקט האט אין קאנאדע בלויז אין אָפּטיילונג, און דאָס איז אין מאנטרעאל. עס איז בלויז א פראגע פון א פאר מאָנאטן, האט דער מעיאר גע־זאגט און די דאָזיקע באנק וועט עפענען א צווייג אין ווייניפעג. דער מעיאר האט אויסגעדריקט זיין האָפענונג אז מיט דער דערעפענונג פון אזא אָפּטיילונג אין ווייניפעג, וועט געשאפן ווערן א נאָענטערע פארבינדונג צווישן בריטישן קאפּיטאל און דער מערב קאנאדער אנטוויקלונג.

דער מעיאר האט באקאנט געמאכט אז אינגיכן וועלן בריטישע אינדוסטריאלים־טען אויפבויען אין ווייניפעג א געביידע מיט אויסשטעלונג צימערן פאר בריטישע פּראָדוקטן. די דאָזיקע געביידע וועט דיי־נען ווי אן אָפּטיילונג אדער אן אגענטור פאר דער אויסשטעלונג פון בריטישע אינ־דוסטריעס צו דער דינסט און פאר דער באקוועמלאכקייט פון די סוחרים אין מערב קאנאדע וועלכע קאָנען ניט באר־הויפּט צו באזוכן די בריטישע אויס־שטעלונג.

"איך גלויב, אז אין פארלויף פון עט־לאכע יאָר, — האט דער מעיאר געזאָגט, — וועלן א גרויסע צאָל בריטישע און אמעריקאנישע פירמעס דעם ״גלענצנדן רעזולטאט״ צו קאָ־לעקטיוויזירן גאנצע 92 פּראָצענט פון אלע אידישע קאָלאָניסטן".

מאכלאָק גיט צו, אז די שולדיקע באאמטע זיינען באזייטיקט געווארן, און די אידישע קאָלאָניסטן קריגן איצט צוריק זייערע בחמות און עעפּות. "אָבער דער שאדן וואס איז פאראורזאכט געווארן פון דער געצוואונגענער קאָלעקטיוויזאציע אין די אידישע קאָלאָניעס איז אזוי גרויס, אז עס וועט נעמען א סך צייט און ענערגיע צו מאכן די לאגע צוריק נאָרמאל", זאָגט ער.

ענלאכע באריכטן קומען אויף אָן פון קריוואָי־ראָגער ראיאָן און פון זאפאָראָ־זשיע, דורכ׳ן שליח פון׳ם לאנד קאָמיסאָ־ריאט סווערדלאָוו. דער לעצטער גיט צו, אז א סך קאָלעקטיוויזירטע אידישע קאָ־לאָניסטן וועלן איצט ארויס פון די קאָ־לעקטיוון, ווייל מען האט זיי אהין ארייגע־טריבן מיט. גוואלד.

דער ווייס־רוסישער פארטרעטער פון׳ם לאנד קאָמיסאריאט, אבראמאָוו, טעלע־גראפירט צום קאָמיסאריאט, אז ווען מען האט קאָלעקטיוויזירט די אירן פון המאָל און אנדערע געגנטן, אין ווייס־רוסלאנד, האט מען צוגענומען די בחמות אפילו פון די, וואס האבן זיך קאטעגאָרישׁ אָפּגעזאָגט פון אריינטרעטן אין די קאָלעקטיוון. ביי א סך קאָלאָניסטן האט מען קאָנפיסקירט אלץ וואס זיי האבן פארמאָגט, איינשלי־סלעך אפילו די קישעלאך און די וועש, אונטער׳ן אויסרייד, אז זיי זיינען ״קולאָ־קעס״. כאטש עס זיינען ניט געווען קיין שום אורזאכן צו באצייכענען זיי וועגן עס איז ווי ״קולאָקעס״.

אבראמאָוויטש גיט צו, אז מיטלען וועגן רעגן איצט אָנגענומען גוט צו מאכן די באנאנגענע פעלערן.

אידן פון ארץ־ישראל לאזן ארויס אויפרוף צו די אידן פון דער וועלט פאר מער אנגעשטריינגטער ארבעט

ירושלים, מארט 18 (איטא). — "די זאָגט דער מאניפעסט, "פארלאנגען מיר א גרעסערע אימיגראציע. אנערקענענדיק אונזער פולע פאראנטוואָרטלאכקייט, דער־קלערן מיר, אז דאָס לאנד קאָן אויפנעמען א גרויסע אימיגראציע, און אז אידישער קאפּיטאל קאָן פּראָפיטאבעל אינווענטירט ווערן אין שטאָט און אין דאָרף, אין אנ־ריקולטור און אינדוסטריע.

"ארץ־ישראל וועט אויפקומען בלויז דורך פיאָנערישער איבערגעבנהייט פון אלע קלאסן פון אונזער פאָלק. מיר פאר־לאנגען די גרעסטע אנשטריינגונגען פאר׳ן קרן־קימת און פאר׳ן קרן־היסוד".

ירושלים, מארט 18 (איטא). — צוויי אראבישע וועכטער פון הר־טוב זיינען פארוואונדעט געווארן אין א פארזוך גיט צו דערלאָזן די שכנות׳דיקע אראבער צו פאשען זייערע בחמות אויפ׳ן פארלאָזע־נעם אידישן באָדן. די אידן האבן דער־לאנגט תביעות קעגן די עלטסטע פון׳ם אראבישן דארף.

ירושלים, מארט 18 (איטא). — זעכצן פון די זיבעצן קאָמוניסטן אין דער אל־טער שטאט וועלכע זיינען דאָנערשטאָג ארעסטירט געווארן, זיינען פארוועצט גע־ווארן אויף צען טעג יעדערער.

—(:.:)—

ווינטער יאריד געעפנט אין ברענדאָן

ברענדאָן, מאנ., מארט 17. — דער 17 יערלאכער מאינטאבער ווינטער יאריד און בחמות אויסשטעלונג האט זיך דאָ היינט געעפנט מיט די געוויילאכע פייערלאכ־קייטן.

אידן ארעסטירט אין חיפה אָנגעקלאגט אין דורכלאזן געשמוגלטע וואפן

ירושלים, מארט 17 (איטא).— א אי־דישער צאָל באאמטער און צוויי אנדערע אידן זיינען ארעסטירט געווארן און ארויס געלאָזן געווארן אויף ערבות. אין פאר־בינדונג מיט דער פארהאלטונג פון פינף אימפּאָרטירטע פייער־קאסעס ביים צאָל אמט, און וועלכע מען זאָל האבן געפונען 150 ביקסן און פופציק טויזנט גאנג אמו־ניציע.

דער באריכט אז די קאסעס זיינען גע־ווען באשטימט פאר א חיפה׳ער באנק, זעען אויס צו זיין ניט ריכטיק, כאטש די זאך ווערט נאָך אונטערגעזוכט.

די אראבער קאפּיטאליזירן פאר זיך זייער שטארק די דאָזיקע "קאסטאמס" פון "איטא")

דערווייל געווארן דערלעגאט צו קאָנווענשאָן פון איד. נאצ. ארב. פארבאנד

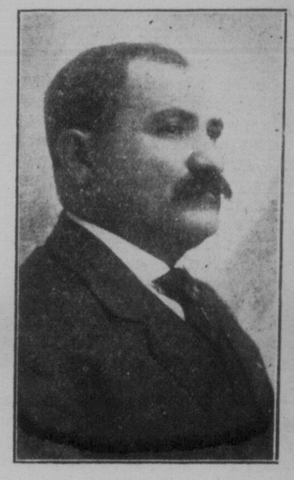

מ. פעסיקאוו

אויף אן אלגעמיינער פארזאמלונג פון איד. נאצ. ארב. פארבאנד בר. 20, דעם זונטאג ביינטאג, איז מ. פעסיקאוו דער־ווייל געווארן דעלעגאט צו דער קאָנ־ווענשאָן פון׳ם ארדן, וואס וועט אָפּגע־האלטן ווערן אין מאנטרעאל דעם 16טן און 17טן מאי.

מר. פעסיקאוו איז א ווייניפעגער אל־טער און דעספּעקטירטער תושב, איז א טעטיקער מיטגליד פון דער פועלי־ציון פארטיי, איינער פון די ערשטע מיטגלי־דער פון בר. 20 איד. נאצ. ארב. פארב. און איינער פון די גרינדער און א שטענ־דיקער טאָער פון דער היינער י. ל. פרץ שול.

אידן פון ארץ־ישראל לאזן ארויס אויפרוף צו די אידן פון דער וועלט פאר מער אנגעשטריינגטער ארבעט

ירושלים, מארט 18 (איטא). — "די זאָגט דער מאניפעסט, "פארלאנגען מיר א גרעסערע אימיגראציע. אנערקענענדיק אונזער פולע פאראנטוואָרטלאכקייט, דער־קלערן מיר, אז דאָס לאנד קאָן אויפנעמען א גרויסע אימיגראציע, און אז אידישער קאפּיטאל קאָן פּראָפיטאבעל אינווענטירט ווערן אין שטאָט און אין דאָרף, אין אנ־ריקולטור און אינדוסטריע.

"ארץ־ישראל וועט אויפקומען בלויז דורך פיאָנערישער איבערגעבנהייט פון אלע קלאסן פון אונזער פאָלק. מיר פאר־לאנגען די גרעסטע אנשטריינגונגען פאר׳ן קרן־קימת און פאר׳ן קרן־היסוד".

ירושלים, מארט 18 (איטא). — צוויי אראבישע וועכטער פון הר־טוב זיינען פארוואונדעט געווארן אין א פארזוך צו דערלאָזן די שכנות׳דיקע אראבער צו פאשען זייערע בחמות אויפ׳ן פארלאָזע־נעם אידישן באָדן. די אידן האבן דער־לאנגט תביעות קעגן די עלטסטע פון׳ם אראבישן דארף.

ירושלים, מארט 18 (איטא). — זעכצן פון די זיבעצן קאָמוניסטן אין דער אל־טער שטאט וועלכע זיינען דאָנערשטאָג ארעסטירט געווארן, זיינען פארוועצט גע־ווארן אויף צען טעג יעדערער.

—(:.:)—

ווינטער יאריד געעפנט אין ברענדאָן

ברענדאָן, מאנ., מארט 17. — דער 17 יערלאכער מאינטאבער ווינטער יאריד און בחמות אויסשטעלונג האט זיך דאָ היינט געעפנט מיט די געוויילאכע פייערלאכ־קייטן.

תפילות ביים כותל מערבי ווידער געשטערט

ירושלים, מארט 17 (איטא). — די אידישע מתפּללים ביים כותל־מערבי זיינען דעם שבת ווידער געשטערט גע־ווארן פון אראבער, וואס האבן געמאכט א טומל קלאפּנדיק אין פויקן און ציש־באלן. די אידן האבן פּראָטעסטירט דער רעגירונג, פאדערנדיק שוץ.

אידן אין חיפה אָנגעקלאגט אין דורכלאזן געשמוגלטע וואפן

ירושלים, מארט 17 (איטא).— א אי־דישער צאָל באאמטער און צוויי אנדערע אידן זיינען ארעסטירט געווארן און ארויס געלאָזן געווארן אויף ערבות. אין פאר־בינדונג מיט דער פארהאלטונג פון פינף אימפּאָרטירטע פייער־קאסעס ביים צאָל אמט, און וועלכע מען זאָל האבן געפונען 150 ביקסן און פופציק טויזנט גאנג אמו־ניציע.

דער באריכט אז די קאסעס זיינען גע־ווען באשטימט פאר א חיפה׳ער באנק, זעען אויס צו זיין ניט ריכטיק, כאטש די זאך ווערט נאָך אונטערגעזוכט.

די אראבער קאפּיטאליזירן פאר זיך זייער שטארק די דאָזיקע "קאסטאמס" פון "איטא")

דערווייל געווארן דערלעגאט צו קאָנווענשאָן פון איד. נאצ. ארב. פארבאנד

מ. פעסיקאוו

אויף אן אלגעמיינער פארזאמלונג פון איד. נאצ. ארב. פארבאנד בר. 20, דעם זונטאג ביינטאג, איז מ. פעסיקאוו דער־ווייל געווארן דעלעגאט צו דער קאָנ־ווענשאָן פון׳ם ארדן, וואס וועט אָפּגע־האלטן ווערן אין מאנטרעאל דעם 16טן און 17טן מאי.

מר. פעסיקאוו איז א ווייניפעגער אל־טער און דעספּעקטירטער תושב, איז א טעטיקער מיטגליד פון דער פועלי־ציון פארטיי, איינער פון די ערשטע מיטגלי־דער פון בר. 20 איד. נאצ. ארב. פארב. און איינער פון די גרינדער און א שטענ־דיקער טאָער פון דער היינער י. ל. פרץ שול.

אידן ארעסטירט אין חיפה אָנגעקלאגט אין דורכלאזן געשמוגלטע וואפן

ירושלים, מארט 17 (איטא).— א אי־דישער צאָל באאמטער און צוויי אנדערע אידן זיינען ארעסטירט געווארן און ארויס געלאָזן געווארן אויף ערבות. אין פאר־בינדונג מיט דער פארהאלטונג פון פינף אימפּאָרטירטע פייער־קאסעס ביים צאָל אמט, און וועלכע מען זאָל האבן געפונען 150 ביקסן און פופציק טויזנט גאנג אמו־ניציע.

דער באריכט אז די קאסעס זיינען גע־ווען באשטימט פאר א חיפה׳ער באנק, זעען אויס צו זיין ניט ריכטיק, כאטש די זאך ווערט נאָך אונטערגעזוכט.

די אראבער קאפּיטאליזירן פאר זיך זייער שטארק די דאָזיקע "קאסטאמס"

אגב - אורחא

פון מארק

"גאָטס גנבים"

שטעלט אייך פאר דאס בילדל:

אין בוקארעסט, אין מדינת רומעניע, זיינען די טעג דורכגעפירט געווארן פיי־ערלאכע תפילות אין די קירכן, אז דער פאטער אין הימל זאָל זיך מרחם זיין אויף זיינע פארפאלגטע קינדער אין סאָוועטן־לאנד.

די מתפּללים זיינען דערנאָך ארויסגע־גאנגען מיט א דעמאָנסטראציע אין נאס, אנגעפירט פון די גלחים און שווארצע מאנטלען, צו פּראָטעסטירן קעגן דער אומ־טאָלעראנץ פון דער סאָוועטרעגירונג און קעגן די רדיפות וואָס די גייסטלאכע פון די סאָוועטישע קירכן מוזן אויסשטיין.

און, ווי אין א רומענישער קירכלאכער דעמאָנסטראציע, האבן דאָ אויך ניט גע־פעלט קיין:

— פּלאקאטן מיט אנטיסעמיטישע לאָ־זונגען!

נו, אָט די שווארצע חברה, וואָס רודפ׳ט אידן ביי זיך אין לאנד אויף דעם באראב־ריישסטן אופן ניט נאר פאר זייער רעלי־גיע (רעליגיע איז דאָך, אין א געוויסער מאָס, נאָכאלעמען, א זאך פון אויסוואל), נאר אפילו פאר זייער אפשטאם (וואָס זיי קאָנען זיך ניט העלפן); אָט די זעלבע וואָס וואָלטן אפשר אין אין טאָג צייט אויסגעקוילעט אדער פארמוטשעט אויף טויט דעם נאנצן מיליאָן אידן פון רומע־ניע וועגן מען גיט זיי נאר א פרייע האנט, — אָט די זעלבע פּראָטעסטירן עס קעגן דער סאָוועטישער אומטאָלעראנץ!

ווי געפעלן עס אייך די פארטיידיקער פון טאָלעראנץ?

* * *

איר קאָנט זיך ווייטער פארשטעלן ווי אין אָט דעם בילדל פאסט זיך אריין דער פאבסט און די קירכן־טאטעס פון אנדערע קריסטלאכע קירכן איבער גאר דער וועלט,

— די זעלבע וואָס האבן נאָך גאר ניט לאנג צוריק געבראָטן מענשלאכע קרבנות אויף זייערע אָטאָ־דע׳ס, צו זייער ״גאָט פון ליבע״, און וועלכע ביינקען נאָך עד־היום נאָך א ביסעלע אינקוויזיציע פאר דער גלאָריע פון גאָט.

און, אויב איר האָט א רייכע פאנטאזיע, פּאסט נאָך אריין אין דעם זעלבן בילד א צאָל אידישע רבנים, — די קרבנות פון אָט די נייע קעמפער פאר טאָלעראנץ, וואָס קעמפן איצט צוזאמען מיט זיי קעגן דער באראבאר־שיקייט פון דער סאָוועט־רע־גירונג.

און אויב אייער פאנטאזיע קאָן נאָך ווייטער גיין, טאָ גיט שוין צו זיי צו אפי־לו א פּאָר סאָציאליסטן, וואָס פארפולקר־מען דאָס וואונדערבארע בילד . . .

וואָס פאר א רירנדיקע אייניקייט, — מיט וועלכער איך וואָלט ניט געוואָלט גיין . . .

* * *

און וואָס איז אויף דער צווייטער זייט, טאקע איז סאָוועטן פארבאנד?

די זעלבע היפּאָקריטשטווא, כאָטש אין נאָמען פון אן אנדער נאָט.

רעליגיעזע רדיפות? ס׳טייטש, ווער האט עס